

Bohoslužby v Zábřeze 16.září 2018

Mk 8,27-35

Milé sestry, milí bratři, proč následujeme Ježíše z Nazareta? Proč jsme se vydali za ním, nasloucháme jeho slovu, dáváme mu veliký význam v našem životě? Musel nás něčím zaujmout, nadchnout, oslovit. Podobně jako zaujal a oslovil mnoho lidí, kteří se kolem něj shromažďovali v dobách jeho působení v Galileji a Judsku. Přitom každý do něj promítal trochu jiná očekávání, jiné naděje.

Když se jednou Ježíš učedníků ptal, co si kdo z lidí o něm myslí, dostal pestrou paletu odpovědí. Jan Křtitel, Eliáš, některý z dávných proroků, to všechno jsou odpovědi, které odkrývají pohled na vnímání Ježíše jako někoho mimořádného. Jaká jsou ale očekávání od tohoto mimořádného člověka? Co ty odpovědi o nadějích posluchačů mohou vyzrazovat? Všechny ty postavy jsou osvědčené autority, které vnášely do života Božího lidu nový impuls, k něčemu novému ho zvaly, burcovaly. Jan Křtitel byl muž silného slova. Všichni ho chodili poslouchat, protože mluvil odvážně a srdce posluchačů byla nějak zasažena. Jen nečinil zázraky. Jeho moc byla opravdu v jeho slovu. A také v rituálu, ke kterému zval. Křest na odpuštění hříchů, to je něco opravdu nového a neslýchaného. Za tím je poznatelná velká autorita, která vede člověka na kolena, nutí ho přiznávat své chyby a přijímat cestu odpuštění skrze vodu křtu nikoliv jen krev oběti. To je tedy první naděje vložena do Ježíše. Je autoritou, která vstupuje do vztahu člověka s Bohem, ukazuje cestu smíru.

Eliáš je muž činu. On nejen kázal, ale také činil divy. Dokázal zastavit déšť, pak ho zase spustit, dokázal i uzdravit. Když odchází a předává svou prorockou roli Elišovi, touží Eliáš právě po jeho moci, která se hned projeví rozdělením vod. Eliáš svým jménem i životem ukazoval k tomu, kdo je pravým Bohem. Moc neřešil, jak ho ctít, jak ho následovat. Zápasil o to vůbec Hospodina uznat jako toho, kdo je pravý Bůh Izraele. Šlo o základní věci, o ukázání skutečného Boha mezi mnoha jinými možnostmi, které se před Božím lidem nabízely. Ježíš jako Eliáš je tedy zcela jistě zázrakotvorce, ale také někdo, kdo ukazuje lidem Boží moc v různých činech, zázracích. Když se někdo s Ježíšem setkává, tak není na pochybách, že Bůh vstupuje do tohoto světa jako někdo mocný, někdo, kdo není jen mrtvým kusem kamene či dřeva, ale je skutečně živý. V

tom tedy vidíme druhé očekávání. Ježíš ukazuje k Boží moci, k Bohu, který je živý.

Ke vztahu mezi Bohem a jeho lidem patřili i proroci. Bylo jich mnoho. Ježíš jako prorok je přítomným Božím hlasem. Proroci přicházeli, aby napomínali, varovali, ale také těšili a dávali naději. Ježíš je nositelem naděje v těžké době. Je hlasem, který povzbuzuje k důvěře, dává sílu nejen k nesení současné situace, ale naznačuje že se může změnit. Doba Ježíšova působení je svým způsobem pro mnohé obyvatele Judska smutná, beznadějná. Nemají zbožného krále, nemají možnost rozhodovat plně o svých záležitostech, jsou stále v ohrožení svým svobod a hodnot. Ideální doba, aby přišel prorok a posílil Boží lid k nějakému rozhodnému činu, či alespoň mu dal naději, že se to v nějaké další generaci změní. Příchod proroka tak může být signálem splnění dávných zalíbení o obnově slávy Božího lidu. Může být nadějí, že nastal dlouho očekávaný čas.

Vnímání lidu vycházejí ze zkušeností, které s Ježíšem měli a z toho, že tyto zkušenosti souzněly s vnitřními pochody a nejhlubšími očekáváními. Jenže to je postoj lidí, kteří občas poslouchali, občas zase šli po svém. Jsou to lidé, kteří se pohybovali kolem Ježíše, ale moc se k němu nevázáli. Nechávali si odstup. Proto jakoby objevili vždy jen něco z celkového obrazu Ježíšova díla. Když tedy potom Petr za učedníky vyznává Ježíše Mesiášem, skládá se v jeho vyznání obraz, ve kterém vidíme zároveň Jana Křtitele, Eliáše i některého z proroků. Všechny ty střípky jejich působení se spojují do jednoho celku. V Ježíši je tak přítomno svědectví živého Boha, pozvání k cestě smíření i naděje splnění všech prorockých zaslíbení.

Vyznání Ježíše Mesiášem je docela odvážný krok. Proto Ježíš vyzývá k mlčení. A jak se vzápětí ukazuje, má k tomu dost dobré důvody. I když Petr vyznal Ježíše jako zaslíbeného Mesiáše, i když poznal, že se v něm propojuje všechno, co ostatní lidé viděli jen částečně, ještě to neznamená, že Ježíše dobře pochopil. Jedna věc je poznat, že Ježíš je Mesiáš, druhá věc, je pochopit, co to pro lidský život znamená. A k tomu ve chvíli Petrova vyznání ještě nenazrává správný čas. Tento rozhovor Ježíše a učedníků je tak pořád pozváním k hledání pravdy, nikoliv tedy jejím konečným odhalením. Ano, jsou dál než dav kolem Ježíše. Jsou blíží pravdě než ti, kdo jen občas z Ježíšova díla něco zaslechnou nebo zahlédnou. Ale ještě nejsou na konci. Ještě zbývá několik dalších kroků. Plné zjevení Ježíšova Mesiášství přichází až u prázdného hrobu po golgotských událostech.

Jakýsi první náznak tohoto plného zjevení Ježíšova Mesiášství učedníky moc nenadchne. Zase vidíme v hlavní roli Petra, který po vyznání Ježíše Mesiášem přichází s pokáráním. Možná chtěl Ježíši připomenout, kdo je, že přeci ho vyznali Mesiášem, takže by neměl mluvit o takovýchto věcech. Možná chtěl zabránit katastrofě, že když tato slova proniknou dál, tak bude konec všem nadějím. Jak mu naopak zase vyčítá Ježíš, je to prostě takové příliš lidské uvažování o celé

události. Je vidět, že Petr nad věcmi přemýšlí, ale trochu jiným směrem, než je potřeba. Proto dochází k závěru, do kterého Ježíšova slova vůbec nezapadají. Pohrdání, utrpení, kříž a nakonec vzkříšení z mrtvých. Co tím chce dokázat? To přece není cesta, kterou všichni očekávají od Mesiáše. Navíc to zavržení od vlastních vůdců. To přece nedává žádný smysl. Proč by ho měli zavržovat? Je pravda, že si s nimi moc nerozumí, mají nějaké spory, ale ve výsledku by ho jistě podpořili, až poznají, že je to opravdu ten očekávaný Mesiáš.

U Ježíšových slov si sami můžeme položit otázku, jestli někdy až příliš nenásledujeme spíše toho Petra než Ježíše. Poznáváme v Ježíši Krista, tedy toho pomazaného krále i nad naším životem. Co to ale znamená pro tento náš život? Jaký to má dopad do našeho jednání, do našeho myšlení a promýšlení mnoha životních kroků? Víme, že svět očekává Mesiáše, touží po nějakém spasiteli. Mnoho prvků Ježíšova díla by se jistě u nich chytlo, zaujalo je. A možná bychom rádi také Ježíše trochu krotili, aby nemluvil moc o utrpení a bolesti. Takové věci totiž od Mesiáše, od toho, kdo má přinést nějakou záchranu, nikdo moc nečeká a čekat ani nechce. Spasitel, to je přece moc, která působí, která nám razí cestu. Jak ji může razit někdo, kdo padne jako nějaká oběť?

Když se zamýšlíme nad Ježíšovým Mesiášstvím, jsou důležitá slova, která řekl na konci dnešního oddílu: *Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.* Sebezapření, kříž a následování. Možná to zprvu nevypadá jako něco, co člověka zaujme, nebo dokonce naláká. Jenže právě tato slova ukazují k poznání pravdy o Ježíšově díle a jeho souvislosti s lidským životem. Mesiáš nepřichází jako někdo, kdo všechno řeší za nás, kdo nás posadí do první řady nějakého divadla, abychom jen koukali a vezli se na jeho vítězné vlně. Mesiáš přichází jako někdo, kdo nás zve na cestu za sebou. Jde před námi jako kdysi ohnivý či oblakový sloup před Izraelci v poušti. Razí nám cestu, pomáhá s jejími mnoha úskalími. Ale stále je to cesta pouští a cesta, na které nás nejspíš budou časem bolet nohy.

Poznat, že Ježíš je náš Spasitel, je tak jen první část naší cesty k životu. Těmi dalšími kroky je hledání smyslu jeho díla v kříži a prázdném hrobu. Proč nestačí být spokojen sám se sebou, ale je třeba pokleknout a vyznávat své viny? Proč nestačí jen mít před sebou nějakou obecnou myšlenku boha, ale je třeba ji konkretizovat v Hospodinu, Bohu Izraele? Proč nestačí jen opakování si několika zásad, ale je třeba jimi stále poměřovat svůj život? Odpověď na takovéto otázky člověka moc nepotěší. Ukazuje totiž k tomu, že ona ta naše situace je mnohem vážnější, než jsme si mysleli. Naše odloučení od Boha, dluh, který vůči němu máme, není žádná banalita. Hřích není maličkost, která se nějak lehce odstraní, když se bude člověk snažit. Hřích roste z naší samotné podstaty, proto musí přijít zákrok z venku, aby mohl být překonán. Hřích neodejde, když se jen budeme snažit být hodní. Je potřeba také říct Bohu veliké promiň, poprosit ho, aby nám odpustil. Tomu se říká pokání, vyznání vin, uvědomění si toho, že jsme Bohu ublížili. K tomu se pak připojuje i objevení toho že Bůh není principem světa, ale osobou, se kterou nás váže cosi podobného, jako u ostatních lidí. V Bohu nacházíme konkrétního

průvodce naším životem. Naše vina, kterou jsme poznali, tak není přestupkem proti neosobnímu principu, ale narušením konkrétního vztahu. Součástí jejího odčinění je pak i to, že Boha bereme vážně, že k němu máme úctu. A to se projevuje na našem jednání. Nejen v tom, že automaticky plníme nějaká pravidla, ale vkládáme do nich své srdce, něco to pro nás znamená.

Jít za Ježíšem, být jeho učedník, nás cosi stojí. Ztrácíme svým způsobem sami sebe, nejsme to už tak docela my. Ale tím nacházíme svůj život. Dáváme ho Ježíši, ne proto, že nás omrzelo, že o něj nestojíme. V Ježíšových rukou ten život tak nějak přichází na světlo, je vidět jeho klady, ale i zápory a nedostatky. Je vidět jeho zranění, ale i naděje. A právě proto jej opět získáváme. Ne v tom porouchaném rozvrtném stavu, v jakém jej prohospodařujeme, ale opravený, plný naděje, očištěný od nánosů svých vin a poklesků. Proto Ježíše následujeme a nasloucháme jeho slovům. Právě ona přeci ukazují, jak ten náš život nejen očistit, opravit, ale také v tom krásném čistém stavu udržet.

Pane Ježíši směli jsme poznat tvou lásku a přijmout tvoji milost. Prosíme dej nám také poznat, že tvé Mesiášství není pro nás jen čestným titulem, ale je pozváním k novému životu rostoucímu z tvé oběti na kříži a v prázdného hrobu.

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }